

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1390/2018
13.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибашић и Бранислава Босилковића, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је пуномоћник Слободан Стојановић, адвокат из ..., против туженог Предузећа ВВ, чији је пуномоћник Александра Благојевић, адвокат из ..., ради поништаја споразума о престанку радног односа, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3927/2017 од 02.02.2018. године, у седници већа одржаној 13.06.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3927/2017 од 02.02.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 325/17 од 30.06.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца да се поништи споразум о престанку радног односа бр. .. и .. од 26.11.2013. године закључен између тужилаца и туженог. Ставом другим изреке је обавезан тужени да тужиоце врати на рад на одговарајуће послове према стручној спреми, знању и способностима и да им призна сва права по основу рада и радног односа почев од 26.11.2013. године, а одбијен је као неоснован део тужбеног захтева да се врате на рад на послове ... – ..., ставом трећим изреке је обавезан тужени да тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплати износ од 122.625,00 динара.

Апелациони суд у Нишу је пресудом Гж1 3927/2017 од 02.02.2018. године, након одржане расправе, усвојио жалбу туженог и укинуо првостепену пресуду, те усвојио тужбени захтев тужилаца да се пониште споразуми о престанку радног односа бр. .. и .. од 26.11.2013. године закључени између тужилаца и туженог и обавезао туженог да тужиоце врати на рад на одговарајуће послове према стручној спреми, знању и способностима и да им призна сва права по основу рада и радног односа почев од 26.11.2013. године. Тужени је обавезан да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 149.625,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужени је благовремено преко пуномоћника изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда које могу бити предмет оцене ревизијског суда.

У правноснажно окончаном поступку је утврђено да су тужиоци били у радном односу на неодређено време код туженог, распоређени на радно место ... – ... све до 26.11.2013. године када им је радни однос престао на основу закључених споразума о престанку радног односа. Утврђено је и да су тужиоци у исто време потписали и обавештења уз ове споразуме о престанку радног односа у којима је наведено да им радни однос престаје у смислу члана 177. став 1. Закона о раду, те да немају право на новчану накнаду за случај незапослености као ни право на пензијско и инвалидско осигурање, нити им је исплаћена отпремнина. Тужени је проширио своју делатност на вршење дистрибуције ... "ГГ", па како се ради о страниј компанији и акцизној роби, ангажовао је професионалну службу обезбеђења "ДД", што је и саопштено тужиоцима. Тужиоцима је понуђено да по основу преузимања пређу код новог послодавца "ДД", али су они то након пар дана од закључења споразума одбили да раде, јер им није обезбеђено да имају исти радноправни статус као код туженог – на неодређено време, већ је то био рад на одређено време.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени суд је правилном применом материјалног права усвојио тужбени захтев и поништио побијене споразуме о престанку радног односа.

Одредбом члана 177. став 1. Закона о раду је прописано да радни однос може да престане на основу писаног споразума послодавца и запосленог, а ставом 2. наведеног члана да је пре потписивања споразума послодавац дужан да запосленог писменим путем обавести о последицама до којих долази у остваривању права за случај незапослености.

Споразумни престанак радног односа у смислу цитираног члана подразумева постојање сагласности воља запосленог и послодавца, на основу које запосленом престаје радни однос. То је двострани правни акт сачињен у писменој форми, потписан од стране оба уговорача – послодавца и запосленог.

У конкретном случају, из утврђених чињеница произлази да је тужиоцима погрешно приказана чињеница о њиховом радноправном статусу након закључења споразума у којима приликом потписивања 16.11.2013. године нису били наведени ни подаци о тужиоцима, као ни датум престанка радног односа. Тужени је то накнадно учинио са уписаним датумом престанка радног односа 26.11.2013. године. Следом реченог, правилан је закључак нижестепеног суда да тужиоци пре потписивања споразума нису јасно и недвосмислено исказали вољу да им на овакав начин престане радни однос. Како између тужилаца и тужене није постигнута сагласност воља о споразумном раскиду радног односа, то су оспорени споразуми о престанку радног односа ништави јер не производе правно дејство, па је тужени у обавези да тужиоце врати на рад.

Према одредби члана 61. став 1. Закона о облигационим односима, чије се одредбе морају имати у виду с обзиром да се ради о двострано правном послу или уговору, прописано је да је заблуда битна ако се односи на битна својства предмета, на

лице са којим се закључује уговор ако се закључује с обзиром на то лице, као и на околности које се по обичајима у промету или по намери странака сматрају одлучним, а странка која је у заблуди не би иначе закључила уговор такве садржине. Ставом 2. истог члана је прописано да странка која је у заблуди може тражити поништај уговора због битне заблуде, осим ако при закључењу тог уговора није поступано с пажњом која се у промету захтева. Према члану 65. став 1. истог закона, ако једна страна изазове заблуду код друге стране или је одржава у заблуди у намери да је тиме наведе на закључење уговора, друга страна може тражити поништај уговора и онда када заблуда није битна.

У спроведеном поступку је утврђено да су тужиоци били у заблуди приликом потписивања споразума о радноправном статусу код новог послодавца, па Врховни касациони суд налази да није ни дошло до закључења уговора, односно споразума о престанку радног односа на законит начин јер су тужиоци доказали постојање мана воље (заблуде) у смислу члана 61. став 1. ЗОО. То даље подразумева да би споразум о престанку радног односа требало да буде израз слободне и јасне воље уговарача, при чему запослени мора да буде свестан његовог значаја и последица, што је у овом случају изостало, а наводи ревизије којима се оспорава овакво закључивање нижестепеног суда нису основани.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП је одлучено као у изреци.

**Председник већа
судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић